

การบูรณาการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์
ในกรุงเทพมหานคร

Integration of Cultural Tourism Logistics with MICE Business (MICE)
in Bangkok

ขรินธ์ภิญโญ สุวางษ์วารณ์, ณัฏภัทรศญา เศรษฐโชติสมบัติ* และ ณัฐพัชร์ อารีรัชกุลกานต์
Karinda Sahwangkhathavorn, Natpatsaya Setthachotsombut* and Natapat Areerakulkan

วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
College of Logistics and Supply Chain, Suan Sunandha Rajabhat University

Email: natpatsaya.se@ssru.ac.th

Received: July 07, 2024; Revised: August 28, 2024; Accepted: September 04, 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบูรณาการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE) ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ 2) ศึกษาแนวทางการจัดเส้นทางโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE) และ 3) สร้างเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร ด้วยโปรแกรม Visio, Canva และ Google maps ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 30 แห่ง รวม 60 คน เครื่องมือวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ตรวจสอบสามเส้า ตารางสรุปข้อมูล และสังเคราะห์ โดยสร้างแผนภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1) การบูรณาการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE) (1) ด้านเวลา ต้องจัดเวลาให้เหมาะสมแก่ผู้เข้าร่วมประชุม ค่าเงินกิจกรรมท่องเที่ยวให้จบในหนึ่งวัน (2) ด้านงบประมาณ สำหรับใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่เกิน 10,000 - 15,000 บาท ต่อคน/ทริป (3) ด้านเส้นทาง สถานที่ต้องอยู่ใกล้ เที่ยวได้ 1 วัน (4) ด้านสถานที่ ต้องเป็นสถานที่ที่คัดเลือกไว้ 2) การจัดเส้นทางโลจิสติกส์ท่องเที่ยว 1 วัน เลือกได้จาก 3 เส้นทาง และ 3) สร้างเส้นทางด้วยโปรแกรม เส้นทางที่ 1 เวลาเริ่มและสิ้นสุด 7:30 - 19:40 น. งบประมาณที่ต้องเตรียม 10,000 - 15,000 บาท เส้นทาง ๑.เพลินจิต - ๑.พระรามที่ 1 สถานที่วัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร และวัดบวรนิเวศราชวรวิหาร เส้นทางที่ 2 วัดพระแก้ว และเส้นทางที่ 3 วัดโพธิ์ และวัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร

คำสำคัญ : การบูรณาการ, โลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม, ธุรกิจไมซ์, การจัดเส้นทางท่องเที่ยว

Abstract

This article aims to: 1) study the integration of cultural tourism logistics with MICE business in the tourism and service industry, 2) explore ways to organize cultural tourism logistics routes in conjunction with MICE business, and 3) create cultural tourism routes in Bangkok using Visio, Canva, and Google Maps. The research follows a qualitative approach, with the key informants from 30 organizations, and 60 people. The research tools include interview forms were reviewed and quality evaluated. Data were analyzed using content analysis, triangulation, summary tables, and synthesis to create diagrams using the program. The research findings: 1) Integrating cultural tourism logistics with MICE business: (1) Time: The schedule should be convenient for attendees, with activities completed within one day. (2) Budget: Expenses for the tour should not exceed 10,000 - 15,000 baht per person/trip. (3) Route: Destinations should be close enough for a one-day tour. (4) Location: Selected locations should stimulate spending. 2) Tourism logistics routes with three routes. 3) The cultural tourism routes diagram with the program. Route 1: Start and end time

7:30 AM - 7:40 PM, budget 10,000 15,000 baht, route: Ploenchit Road - Rama I Road, locations: Wat Chana Songkhram and Wat Bowonniwet. Route 2: Wat Phra Kaew, and Route 3: Wat Pho and Wat Arun.

Keywords : Integration, Cultural tourism logistics, MICE business, Organizing travel routes

1. บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทย เป็นภาคอุตสาหกรรมบริการที่มีขนาดใหญ่ เกี่ยวข้องกับหลายอุตสาหกรรมทั้งอุตสาหกรรมเกษตรที่ผลิตสินค้าเกษตรจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว อุตสาหกรรมภาคการผลิตทุกระดับการผลิตตั้งแต่ระดับครัวเรือนไปจนถึงระดับการผลิตขนาดใหญ่ที่ผลิตสินค้าและบริการป้อนเข้าสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้บริหารจัดการข้อมูลนักท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์ข้อมูลโปรแกรมการท่องเที่ยวผ่านเว็บไซต์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ ตลอดจนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ด้วย โลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมก็เป็นอีกหนึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทย ช่วยกระจายรายได้สู่ผู้เกี่ยวข้อง อีกทั้งเป็นการดึงเอาจุดเด่นของแหล่งวัฒนธรรมของชาติมาเผยแพร่ และใช้ประโยชน์เพื่อเศรษฐกิจ ทั้งนี้ โลจิสติกส์ท่องเที่ยวเป็นการจัดการประสานงานระหว่างกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้การไหลของนักท่องเที่ยวทางกายภาพจากต้นทางไปสู่ปลายทางได้อย่างรื่นไหลให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจสูงสุด [1] การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะเน้นได้เห็นถึงศิลปวัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนที่มีเอกลักษณ์ หรือการประกอบอาชีพ รวมถึงการนำเสนอโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศาสนสถาน ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของชุมชน สถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นมรดกที่สำคัญของสังคมที่ได้รับการถ่ายทอดและปฏิบัติสืบต่อกันมาสะท้อนให้เห็นวิถีการดำเนินชีวิตของคนในแต่ละท้องถิ่น [2] ที่มีเสน่ห์ ขณะที่ธุรกิจไมซ์ (MICE) ก็สำคัญไม่น้อยเนื่องจากจะแทรกหรือแฝงไปด้วยการท่องเที่ยวระหว่างทำกิจกรรม MICE ดังนั้น ไมซ์ (MICE: Meetings, Incentive Travel, Conventions, Exhibitions) ซึ่งเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดประชุมข้ามชาติ การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล การจัดนิทรรศการ และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ (International Conference) จึงถือว่าไมซ์เป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้วย แตกต่างกันเพียงคนกลุ่มนี้จะมีวัตถุประสงค์ของการเดินทางที่เฉพาะเจาะจง เช่น การเข้าร่วมงานประชุมวิชาการระดับนานาชาติ (International Conference) ซึ่งมักจัดตามประเทศแอกโซนในกลุ่มยุโรป เอเชีย เป็นต้น นักวิจัยที่เดินทางไปนำผลงานทางวิชาการจะ

ถือโอกาสท่องเที่ยวไปด้วยในตัว อุตสาหกรรมไมซ์ของโลกมีรายได้กว่า 29 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ [3] แบ่งเป็นสหรัฐอเมริกา 13 พันล้าน เยอรมัน 2.2 พันล้าน ฝรั่งเศส 1.8 พันล้าน สหราชอาณาจักร 1.7 พันล้าน อิตาลี 1.3 พันล้าน จีน 1.3 พันล้าน รัสเซีย 0.8 พันล้าน สเปน 0.7 พันล้าน บราซิล 0.4 พันล้าน และอินเดีย 0.2 พันล้าน ขณะที่ประเทศไทยมีรายได้จากอุตสาหกรรมไมซ์ ปี 2565 3.6 หมื่นล้านบาท และคาดปี 2566 รายได้พุ่ง 5 หมื่นล้านบาท [4]

จากการศึกษาปัญหาของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE) ด้วยวิธีสัมภาษณ์ [5] พบปัญหาคือ 1) ด้านเวลา เนื่องจากต้องประชุมวิชาการระดับนานาชาติด้วยร่วมกับตารางท่องเที่ยวในทริปเดียวกัน ทำให้การไปชมสถานที่ต่างๆ อย่างรีบเร่งนั้นส่งผลเสียอาจทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกไม่ผ่อนคลาย 2) ด้านงบประมาณ การบริหารจัดการบัญชีการเงิน การใช้จ่ายต่างๆ ในกิจกรรมค่าใช้จ่ายที่คลาดเคลื่อนอาจเกินงบที่วางไว้ ผลเสียต่อสภาพคล่องทางการเงินได้ 3) ด้านเส้นทาง แม้ว่าระยะทางท่องเที่ยวในกรุงเทพฯระยะทางไม่ไกล แต่มีปัญหาการจราจรติดขัด ส่งผลเสียทำให้ถึงที่หมายล่าช้าและอาจมีค่าใช้จ่ายเพิ่ม 4) ด้านสถานที่ (สถานที่จัดงาน MICE-แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม-ร้านอาหาร-ที่พัก) พบปัญหาการลำเลียงสัมภาระหรือการซื้อของฝากระหว่างการเดินทางเที่ยวอาจไม่สะดวกสบาย มีพื้นที่น้อยและต้องเก็บของฝากติดตัว ทำให้ไม่สะดวกเท่าที่ควร

จากปัญหาดังกล่าวหากนำแนวคิด “การบูรณาการโลจิสติกส์มาใช้ [6] ร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE)” และ นำไปเป็น “แนวทางการจัดเส้นทางโลจิสติกส์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE) ในกรุงเทพฯ” และ นำมาสร้างเส้นทางท่องเที่ยวด้วยโปรแกรม Visio, Canva และ Google maps ซึ่งประกอบด้วย 3 เส้นทาง (1 วัน) ซึ่งอาจเป็นผลดีต่อผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องในกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่จะมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบูรณาการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE) ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการจัดเส้นทางโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE)

2.3 เพื่อสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร ด้วยโปรแกรม Visio, Canva และ Google maps

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ร่วมกับการสนทนากลุ่ม (Focus group) ดำเนินการวิจัยโดย 1) ทำการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาการบูรณาการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE) เพื่อให้ได้ข้อมูลใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเวลา ด้านงบประมาณ ด้านเส้นทาง และด้านสถานที่ จากนั้น 2) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) เพื่อเป็นแนวทางการจัดเส้นทางโลจิสติกส์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE) ในกรุงเทพมหานคร ในรูปแบบของ “ข้อความบรรยายจะประกอบด้วย 3 เส้นทาง ทุกเส้นทางใช้เวลาเริ่มและสิ้นสุด 7:30 - 19:40 น. จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปสร้างเป็นเส้นทาง และ 3) เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร ในรูปแบบของแผนภาพ โดยใช้โปรแกรม Visio, Canva และ Google จำนวน 3 เส้นทาง

3.2 ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรการวิจัย เป็นองค์กรที่จัดประชุมวิชาการระดับนานาชาติ และผู้เกี่ยวข้องในธุรกิจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมรวม 212 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 30 แห่ง ๆ ละ 2 คน รวม 60 คน มาจาก

- 1) องค์กรที่จัดประชุมวิชาการระดับนานาชาติ
- 2) ผู้เกี่ยวข้องในธุรกิจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร (สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม : วัด บริษัทตัวแทนนำเที่ยว (ทัวร์) บริษัทขนส่ง/รถนำเที่ยว ร้านอาหาร และร้านค้า/ร้านขายของฝากและของที่ระลึก)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นแบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้างที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน รวม 9 ข้อสัมภาษณ์ ทำการทดสอบ

คุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีความน่าเชื่อถือผ่านเกณฑ์ได้ค่า IOC = 1.0

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการสัมภาษณ์ ได้ติดต่อนัดหมายล่วงหน้า เพื่อนัดวันเวลา แจ้งรายละเอียดและประเด็นที่ต้องการสัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้เตรียมตัว จากนั้นทำการสัมภาษณ์ทั้งเดี่ยวและการสนทนากลุ่ม ขออนุญาตบันทึกเสียง พร้อมถ่ายภาพประกอบการสัมภาษณ์ จากนั้นนำบทสนทนามาประมวลผล วิเคราะห์และสรุปผลให้เป็นลายลักษณ์อักษร

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ ใช้การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data triangulation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และใช้ตารางสรุปข้อมูล นำมาสร้างแผนภาพโดยใช้โปรแกรม

4. ผลการวิจัย

นำเสนอผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1: เพื่อศึกษาการบูรณาการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE) ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ

ผลการวิจัย พบว่า การบูรณาการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE) ดังนี้

(1) ด้านเวลา ต้องจัดเวลาให้เหมาะสมแก่ผู้เข้าร่วมประชุม ดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวให้จบภายในหนึ่งวัน ต้องสะดวกและสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้จะช่วยประหยัดเวลาเดินทางในแต่ละจุดท่องเที่ยว เน้นความสะดวกสบายให้ผู้เข้าร่วมประชุมไม่เหนื่อยล้า และเหลือเวลาสำหรับพักผ่อนดังเช่น

08:00 - 12:00 น. เข้าร่วมนำเสนอผลงานการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ

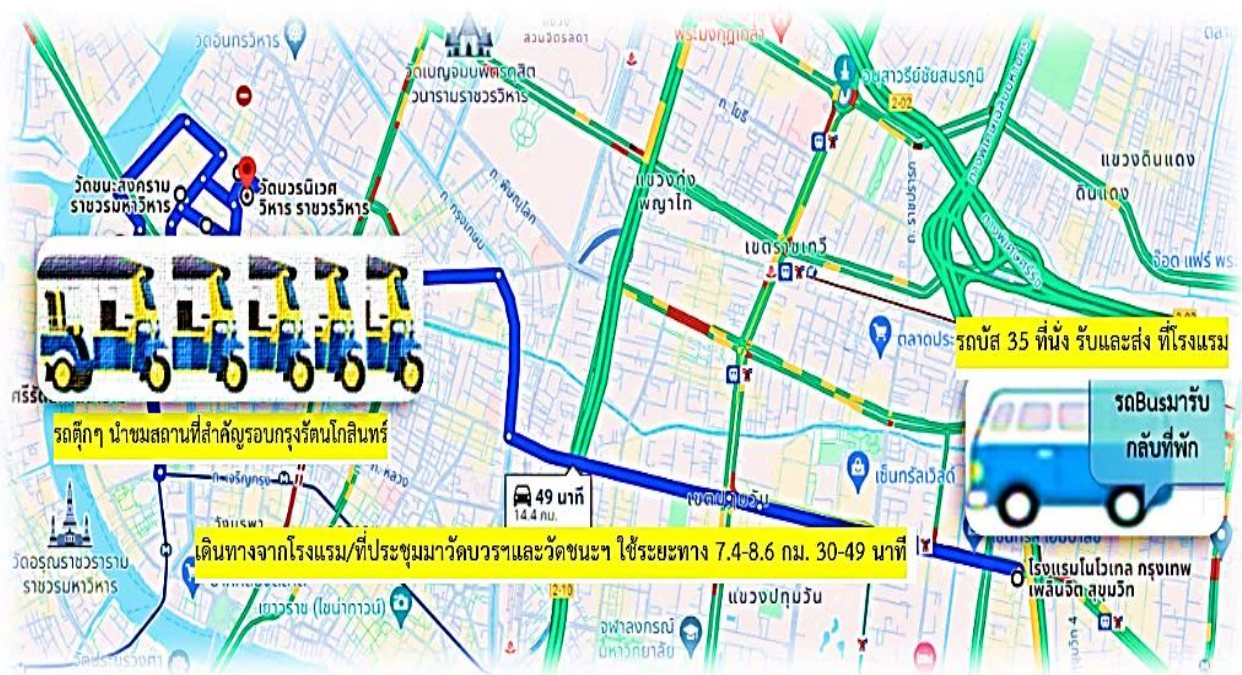
12:00 - 13:00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

13:00 - 18:30น. ทำกิจกรรมการท่องเที่ยว วมใช้เวลา 5:30 ชั่วโมง

19:00- 21:00 น. พักผ่อนและเตรียมรับประทานอาหารเย็นที่โรงแรมที่พัก

(2) ด้านงบประมาณ สำหรับใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่เกิน 10,000 - 15,000 บาท ต่อคน/ทริป

(3) ด้านเส้นทาง สถานที่ต้องอยู่ใกล้ เที่ยวได้ใน 1 วัน อาจไปหลายเส้นทางเพื่อตอบสนองตามความชอบของผู้เข้าร่วมประชุม สร้างประสบการณ์ใหม่ที่สนุก และมีความเหมาะสมทั้งเส้นทาง เวลา และเงิน ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 เส้นทางท่องเที่ยวภายใน 1 วัน ของผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการระดับนานาชาติ

(4) ด้านสถานที่ ต้องเป็นสถานที่ที่ถูกคัดเลือกไว้มีความเหมาะสมและกระตุ้นการใช้จ่ายของผู้เข้าร่วมประชุม มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีเอกลักษณ์ (Unique selling proposition) และตรงใจกลุ่มเป้าหมาย เพื่อประสบการณ์

ที่น่าจดจำ ให้ผู้เข้าร่วมประชุม (Mice) ได้พักผ่อนอย่างเต็มที่ ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 สถานที่ที่ถูกคัดเลือก (สถานที่จัดงาน MICE-แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม-ร้านอาหาร-ที่พัก) ที่มีเอกลักษณ์

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2: เพื่อศึกษาแนวทางการจัดเส้นทางโลจิสติกส์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE) ผลการวิจัยพบว่า เส้นทางท่องเที่ยว 9 วัด โดยวัดที่เป็นตัวเลือกที่นักท่องเที่ยวควรไปเยี่ยมชม ได้แก่ 1) วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) 2) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) 3) วัดบวรนิเวศวิหาร 4) วัดชนะสงคราม

ราชวรมหาวิหาร 5) วัดอินทรวิหาร 6) วัดอรุณราชวราราม (วัดแจ้งหรือวัดอรุณ) 7) วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร 8) วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม 9) วัดมกุฏกษัตริยารามราชวรวิหาร โดยเส้นทางที่จัดต้องเหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว และเวลาเริ่มและสิ้นสุด 7:30 - 19:40 น. ที่จะเดินทางและต้องให้นักท่องเที่ยวรู้สึกผ่อนคลาย สนุก ไม่เหนื่อยจนเกินไป

ทั้งนี้ แนวทางการจัดเส้นทางโลจิสติกส์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE) ท่องเที่ยว 1 วัน เลือกได้จาก 3 เส้นทาง ได้แก่

เส้นทางที่ 1 วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) และวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) หรือเลือกวัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร และวัดบวรนิเวศราชวรวิหาร

เส้นทางที่ 2 วัดระฆังโฆสิตาราม และวัดกัลยาณมิตรวรมหาวิหาร หรือเลือก วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) เพียงวัดเดียว

เส้นทางที่ 3 วัดสุวรรณรามราชวรวิหาร และวัดอนงค์คารามวรวิหาร หรือเลือก วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร (วัดโพธิ์) และวัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3: เพื่อสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร ด้วยโปรแกรม Visio, Canva และ Google ผลการวิจัย พบว่า ได้สร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร ที่สร้างด้วยโปรแกรม Visio, Canva และ Google maps ซึ่งแสดงรูปตัวอย่างเส้นทางที่ 1 โปรแกรมของการท่องเที่ยว ที่มีเนื้อหา

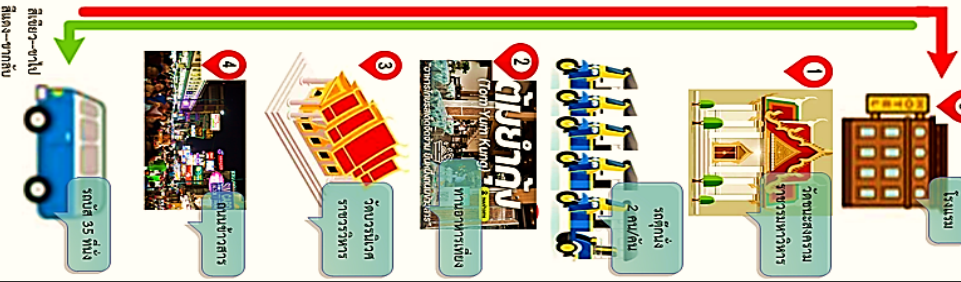
รายละเอียด ได้กล่าวของเส้นทางที่ 1-3 ได้แก่ เส้นทางที่ 1 เวลาเริ่มและสิ้นสุด 7:30 - 19:40 น. งบประมาณที่ต้องเตรียม 10,000 บาท เส้นทาง ถ.เพลินจิต - ถ.พระรามที่ 1 - ถ.กรุงเกษม - ถ.หลานหลวง - ถ.ราชดำเนินกลาง - ถ.จักรพงษ์ มุ่งไปแขวงตลาดยอด สถานที่ วัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร และวัดบวรนิเวศราชวรวิหาร

เส้นทางที่ 2 เริ่มและสิ้นสุด 7:30 - 19:40 น. งบประมาณที่ต้องเตรียม 10,000 บาท เส้นทาง ถ.เพลินจิต - ถ.พระรามที่ 1 - ถ.กรุงเกษม - ถ.หลานหลวง - ถ.ราชดำเนินกลาง - ถ.หน้าทับเผย มุ่งไปถึงแขวงพระบรมมหาราชวัง สถานที่ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว)

เส้นทางที่ 3 เริ่มและสิ้นสุด 7:30 - 19:40 น. งบประมาณที่ต้องเตรียม 10,000 บาท เส้นทาง ถ.เพลินจิต - ถ.พระรามที่ 1 - ถ.กรุงเกษม - ถ.หลานหลวง - ถ.ราชดำเนินกลาง - ถ.หน้าทับเผย มุ่งไปถึงแขวงพระบรมมหาราชวัง สถานที่ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร (วัดโพธิ์) และวัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร แสดงรูปตัวอย่างเส้นทางที่ 1 ดังรูปที่ 3

เส้นทางที่ 1 (1 วัน) : วัตถุประสงค์กรมราชภัฏอาหาร - วัตถุประสงค์ราชภัฏอาหาร

เวลา	สถานที่	จุดประสงค์/กิจกรรม	นักท่องเที่ยว/ผู้เข้าชม
6:00-7:00	กลุ่มนักท่องเที่ยวงาน Conference รัชชภัฏราชภัฏ (ในบุญ/ ฮอยม โยธิต กรุงเทพ/ เขาพระจันทร์ แอท เจ็ทรีฮิลล์)	เป็นโรงแรมที่ติดกับทางหลวง 35 เป็นที่สะดวกในการเดินทาง และสะดวกต่อการเดินทาง	นักท่องเที่ยว (ฟรี) นักท่องเที่ยวที่มาชมกลุ่มทัวร์งาน Conference (ฟรี)
7:15	กลุ่มนักท่องเที่ยวงาน Conference หรือมิกซ์ Lobby โรงแรมที่พัก	รอรถ Bus มข (รถคัน 35 คัน)	บริการโดยบริษัททัวร์ (ฟรี)
7:30	เดินทางไปยังวัดที่ 1: วัดพระธรรมกายราชภัฏราชภัฏ	มีความสะดวกในการเดินทางไปยังวัดพระธรรมกาย และวัดพระธรรมกาย	บริการโดยบริษัททัวร์ (ฟรี)
8:10-10:10	วัดพระธรรมกายราชภัฏราชภัฏ	ฟังธรรมะและฟังเพลงธรรมะ	1,000 บาท
10:10	หรือเดินทางไปวัดที่ 2: วัดพระธรรมกาย	ฟังธรรมะและฟังเพลงธรรมะ	บริการโดยบริษัททัวร์ (ฟรี)
11:40-12:40	รับประทานอาหารกลางวัน	อาหารกลางวันและเครื่องดื่ม	นักท่องเที่ยวที่มาชมกลุ่มทัวร์งาน Conference (ฟรี)
12:40-13:40	เดินทางไปยังวัดพระธรรมกายราชภัฏราชภัฏ	ชมความงามของวัดพระธรรมกาย	4,000 บาท
13:40	เดินทางไปยังวัดที่ 2: วัดพระธรรมกาย	ชมความงามของวัดพระธรรมกาย	1,000 บาท
15:40	วัดพระธรรมกาย หรือวัดพระธรรมกาย	ชมความงามของวัดพระธรรมกาย	4,000 บาท
17:40	วัดพระธรรมกาย หรือวัดพระธรรมกาย	ชมความงามของวัดพระธรรมกาย	บริการโดยบริษัททัวร์ (ฟรี)
18:40	วัดพระธรรมกาย หรือวัดพระธรรมกาย	ชมความงามของวัดพระธรรมกาย	นักท่องเที่ยวที่มาชมกลุ่มทัวร์งาน Conference (ฟรี)
19:40	วัดพระธรรมกาย หรือวัดพระธรรมกาย	ชมความงามของวัดพระธรรมกาย	นักท่องเที่ยวที่มาชมกลุ่มทัวร์งาน Conference
รวมเงินที่ต้องจ่ายโดยประมาณ			10,000 บาท

รูปที่ 3 เส้นทางที่ 1

5. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

การบูรณาการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE) ในกรุงเทพมหานคร ด้านเวลา:

ช่วยลดการซับซ้อนในกิจกรรมทำให้ได้รับความสะดวกและรวดเร็วกว่าเดิม เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ออกแบบไว้ ด้านงบประมาณ: นักท่องเที่ยวควรมีงบส่วนตัวสำหรับใช้จ่ายและซื้อของฝากอยู่ที่ 10,000 – 15,000 บาท ต่อคน/ทริป

ด้านเส้นทาง: การขนส่งนักท่องเที่ยวและวัตถุสิ่งของ (Physical Flow) สัมพันธ์กับโปรแกรมตารางการท่องเที่ยวสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงการขนส่งอื่นแทน เช่น รถไฟฟ้า เรือ วินมอเตอร์ไซด์ รถตุ๊ก ๆ ฯลฯ

ด้านสถานที่ (สถานที่จัดงาน MICE-แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม-ร้านอาหาร-ที่พัก): สถานที่จัดงานในประเทศไทย (Thailand MICE Venue Standard: TMVS) ได้ มาตรฐานอุตสาหกรรมไม่ซ้ำอย่างยั่งยืน (MICE Standards Sustainability) และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม-ร้านอาหาร และที่พัก มีความเหมาะสมและช่วยกระตุ้นการใช้จ่ายเงินของผู้เข้าร่วมประชุม สอดคล้องกับ ศศิวิมล กอบัว (2556) [7] เรื่องการพัฒนาระบบวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวภายใต้เงื่อนไขข้อบังคับด้านเวลา และ กาศสมุทร์ และคณะ (2563) [8] ที่ว่า นักเดินทางกลุ่มไมซ์มีเป้าหมายเฉพาะทางด้านธุรกิจและมีอำนาจซื้อสูง มีความต้องการในสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ หากประทับใจและได้รับประสบการณ์ที่ดีต่อพื้นที่ท่องเที่ยวที่ได้ไปเยือน ก็อาจจะกลับมาเยือนพื้นที่นั้นอีกครั้ง

แนวทางการจัดเส้นทางโลจิสติกส์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE) ในกรุงเทพมหานคร การจัดเส้นทางโลจิสติกส์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับธุรกิจไมซ์ (MICE) ได้แก่

เส้นทางที่ 1 (1 วัน) “วัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร – วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร” เป็นเส้นทางที่น่าสนใจมีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกรุงเทพฯ อย่างมาก โดยเฉพาะการเยี่ยมชมวัดชนะสงครามราชวรมหาวิหารซึ่งเป็นสถานที่ทางศาสนาที่สำคัญในประวัติศาสตร์ของประเทศไทย สำหรับความเชื่อมาแต่โบราณในการมากราบไหว้ขอพร จะมีชัยชนะต่ออุปสรรคทั้งปวง และมากราบไหว้ที่วัดบวรนิเวศราชวรวิหารซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์ในเรื่อง สถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม

สำหรับความเชื่อมาแต่โบราณในการมากราบไหว้ขอพร จะพบเจอแต่สิ่งที่ดีงามต่อชีวิต หากการบูรณาการเส้นทางนี้อาจจะเป็นทางเลือกที่ดีสำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจในเรื่องของประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย ที่ต้องการสัมผัสประสบการณ์ทางศาสนาและวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของประเทศซึ่งได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั่วโลก อย่างไรก็ตามควรพิจารณาความพร้อมของผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการเดินทาง การวางแผนการท่องเที่ยวและเวลาที่ใช้ในการเยี่ยมชมแต่ละสถานที่อย่างละเอียด เพื่อให้ได้ประสบการณ์ที่มีคุณภาพและเพลิดเพลินไปกับการท่องเที่ยวที่ไม่เหน็ดเหนื่อย

เส้นทางที่ 2 (1 วัน) “วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว)” เพียงวัดเดียวใน 1 วัน วัดพระแก้ว เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของประเทศไทย เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สำคัญของประเทศ ภายในวัดเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปทองคำหรือ พระแก้วมรกต ยังมีสถาปัตยกรรมอันวิจิตรงดงาม และเป็นพระบรมมหาราชวังอีกด้วย สำหรับความเชื่อมาแต่โบราณในการมากราบไหว้ขอพรที่วัดพระแก้ว คือ ขอพรให้ครอบครัวมีความร่มเย็นเป็นสุขและมีแก้วแหวนเงินทอง ซึ่งจะโดดเด่นทางด้านการเงินทั้งคนไทยและชาวต่างชาติ ต้องมาเยือนชมความวิจิตรงดงามที่อยู่ภายในวัดพระแก้วแห่งนี้

เส้นทางที่ 3 (1 วัน) “วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร (วัดโพธิ์) - วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร (วัดโพธิ์)” วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร (วัดโพธิ์) มีพระนอนที่มีลักษณะพิเศษคือที่พระพุทธรูปทั้งสองข้างวางซ้อนเสมอกันทั้งซ้ายและขวา และมีการฝังมุกด้วยเครื่องหมายมงคล 108 ประการที่พระบาท มีกัจจกรขนาดใหญ่อยู่ตรงกลาง และองค์พระนอนมีสัญลักษณ์ หมายถึง การไถ่ถอนและความรัก ซึ่งหากใครที่ต้องการเสริมมงคลชีวิต ให้สมหวังในความรักหรือตัดขาดจากใครสักคน สามารถมากราบไหว้ขอพรได้ สำหรับความเชื่อมาแต่โบราณในการมากราบไหว้ขอพร ให้ครอบครัวเกิดความร่มเย็นเป็นสุขได้ด้วย วัดโพธิ์ได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโกเป็น “มรดกความทรงจำแห่งโลก” นั่นคือ “จารึกวัดโพธิ์” ด้วยภูมิปัญญาของคนไทยที่มีสรรพศาสตร์ องค์ความรู้ในแขนงต่างๆ ซึ่งก่อเกิดกำเนิดการนวดแผนไทย ซึ่งได้รับการรับรองให้เป็นมรดกแห่งภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของมนุษยชาติ นอกจากนี้ วัดโพธิ์ยังเป็นแหล่งรวบรวมศาสตร์และศิลป์ที่สำคัญไว้หลากหลายแขนง ความ

วิถีตรงตามที่ได้เพิ่มไปด้วยสถาปัตยกรรม และรูปปั้นหินต่างๆ มากมาย ภายในวัดที่ดึงดูดให้มีผู้มาเยือนจากทั่วโลก นอกจากนี้ ยังมีวัดใกล้ๆ ซึ่งอยู่ไม่ไกลนักที่สามารถเดินมาขึ้นเรือข้ามฟากที่ท่าเตียน ไปยัง วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร ซึ่งวัดแห่งนี้ก็เป็นวัดเก่าแก่เช่นกัน สร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ผ่านมาถึงกรุงธนบุรี และเข้าสู่ยุครัตนโกสินทร์อย่างสวยงามมาจนถึงปัจจุบันจุดไฮไลท์ คือ พระปรางค์ใหญ่, พระอุโบสถ สักการะพระพุทธรธรรมนิศรราชโลกธาตุดิลก, พระวิหารหลวง สักการะพระพุทธรชัมภู นุทมาหารุชลักขณาอสีตยานุบพิตร และพระอรุณ หรือพระแจ้ง พระพุทธรูปปางแห่งลานช้าง, โบสถ์น้อย ลอดแท่นบรรทมสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และยักษ์บริเวณซุ้มประตูทางเข้า หรือที่หลายๆ คนเรียกว่ายักษ์วัดแจ้ง และมีมุมเลือกถ่ายรูปลายะเยอะมาก ทั้งในบริเวณวัดที่เป็นสถาปัตยกรรม และบริเวณสวนที่ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยา สำหรับความเชื่อมาแต่โบราณในการมากราบไหว้ที่วัดอรุณฯ นั้นมีอยู่ว่า หากมาไหว้พระวัดอรุณฯ ชีวิตจะโรจรรุ่ง ทุกวันคืน เป็นการเสริมชะตาให้ชีวิตพบเจอแต่ความรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน มีฤกษ์ชัย ปิดเป่าภัยร้าย ให้สามารถเริ่มต้นชีวิตใหม่ได้อย่างราบรื่น อีกด้วย ทั้งนี้ การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวสอดคล้องกับ Kim et al. (2009) [9] ในเรื่องการพัฒนาระบบวางแผนการท่องเที่ยว ที่ต้องพิจารณาจากความชอบของนักท่องเที่ยวเพื่อแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ต้องเลือกเลือกสถานที่ และ แนะนำสถานที่อื่นๆ เพิ่มเติมพร้อมรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง แล้วจึงแสดงตำแหน่งของสถานที่ ผ่านแผนที่ กูเกิ้ล (Google maps) และ Vansteenwegen et al. (2010) [10] ที่ว่า ควรพัฒนาระบบผู้เชี่ยวชาญสำหรับนักท่องเที่ยวที่สามารถวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวได้

การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้วยโปรแกรม Visio, Canva และ Google maps ได้เส้นทางท่องเที่ยว 1 วัน ตัวเลือก 3 เส้นทาง ที่มีความเหมาะสม

อย่างไรก็ดี การใช้โปรแกรม Visio เหมาะสมสำหรับสร้าง Diagram ส่วนใหญ่นำมาใช้กับงานทางด้านไอที เช่น การวาด Model, Network Diagram, Dataflow Diagram ในการออกแบบระบบสารสนเทศ การส่งมอบให้โปรแกรมเมอร์นำไปเขียนโปรแกรมตามที่ Design อย่างไรก็ตาม Visio สามารถสร้าง Diagram ได้อย่างหลายแม้แต่เส้นทางท่องเที่ยว แต่เป็นโปรแกรมลิขสิทธิ์ที่ต้องเสียเงินซื้อ ทำให้มีค่าใช้จ่ายในการใช้งาน แต่ก็สามารถใช้ฟรีได้

ในช่วงทดลอง ขณะที่ โปรแกรม Canva เหมาะสำหรับการออกแบบทำให้การออกแบบง่ายขึ้น การทำโฆษณาโพสเตอร์ภาพสำหรับโซเชียลมีเดีย การ Present งาน มีเทมเพลต (Template) ให้เลือก มีทั้งแบบเสียเงินและแบบใช้งานฟรี ซึ่งแบบฟรีมีข้อเสียคือ Font ภาษาไทยมีจำกัด ภาพฟรีที่มีจำนวนค่อนข้างน้อย พื้นภาพโปร่งใส (Transparent) ข้อจำกัดในการบันทึก (Save) ขนาดภาพ ปัญหาด้านความปลอดภัยทางข้อมูล เนื่องจากใช้ผ่านเว็บไซต์ ส่วนแอปพลิเคชัน Google Maps จะดีมากช่วยให้เห็นภาพแผนที่ชัดเจน เข้าใจง่าย แสดงเส้นทางและใช้ข้อมูลการจราจรแบบเรียลไทม์เพื่อหาเส้นทางที่ดีที่สุดไปยังจุดหมาย และสามารถ Capture ภาพที่ได้มาจัดทำเอกสารแผนที่การท่องเที่ยวได้

นอกจากนี้ แนะนำให้ใช้แอปพลิเคชันภาษาที่นอกเหนือจาก Google Translation เช่น แอปพลิเคชันถ่ายรูปแปลภาษาโดยกล้อง ใช้งานฟรีและแปลได้ง่ายๆ เนื่องจากนักท่องเที่ยวกลุ่ม Mice ที่เดินทางมาร่วมการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ ส่วนใหญ่เป็นต่างชาติที่เดินทางมาแนะนำเสนองานครึ่งวัน และส่วนที่เหลือคือใช้เวลาท่องเที่ยว เมืองที่ได้รับความนิยม คือ กรุงเทพมหานคร เกี๊ต เชียงใหม่ และพญา

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. หน่วยงาน Mice ที่จัดประชุมวิชาการระดับนานาชาติ ต้องวางแผนการท่องเที่ยวด้านเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมเน้นความสะดวกสบาย ที่ไม่เหน็ดเหนื่อยและมีเวลาพักผ่อน
2. ควรแนะนำให้นักท่องเที่ยวเตรียมเงินเพื่อใช้จ่ายส่วนตัวอยู่ระหว่าง 10,000 - 15,000 บาท ต่อคน/ทริป เพื่อรับประสบการณ์ที่คุ้มค่าและตรงกับบริบทของกิจกรรม
3. ควรจัดเส้นทางท่องเที่ยวให้จบภายใน 1 วัน มีหลากหลายเส้นทางให้เลือก เพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่และเหมาะสมให้กับนักท่องเที่ยว
4. เลือกสถานที่ที่เหมาะสมกับกิจกรรม ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก และมีเอกลักษณ์ (Unique Selling Proposition) ที่ตรงใจแก่นักท่องเที่ยวเพื่อประสบการณ์ที่น่าจดจำ

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเพิ่มเติมในบริบทของการออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย แตกต่าง ควบคู่กับสถานที่แปลกใหม่ ซึ่งจะช่วยให้ดึงดูดนักท่องเที่ยว Mice เกิดประโยชน์ในการสร้างงานและรายได้ให้กับคนในชุมชนนั้นด้วย

7. กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบคุณท่านอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐภัทรศญา เศรษฐโชติสมบัติ ที่คอยให้คำแนะนำ ติดตามความก้าวหน้าตลอดจนตรวจและแก้ไขในการทำวิจัยนี้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

8. เอกสารอ้างอิง

- [1] Y. Zhang, S. A. R. Khan, A. Kumar, H. Golpíra, and A. Sharif, "Is tourism really affected by logistical operations and environmental degradation: An empirical study from the perspective of Thailand," *The Journal of Cleaner Production*, vol. 227, pp.158-166, 2019.
- [2] P. Laksapet. Integrating sustainable tourism with strategic principles in NIDA WISDOM for Change program of the National Institute of Development Administration (NIDA). [Online]. (2561). [Cited October 10, 2018]. Available: <https://www.youtube.com/watch?v=j-Bn2tLhHxA>. (in Thai).
- [3] C. Cook. Opportunities and Threats in ASEAN exhibition market. [Online]. (2011). [Cited January 20, 2011]. Available: <https://slideplayer.com/slide/6285645/> (in Thai).
- [4] Posttoday. Foreigners flock to organize meetings and seminars in Thailand, driving MICE business growth, expected to generate 50 billion in revenue in 2023. [Online]. (2023). [Cited June 18, 2024]. Available: <https://www.posttoday.com/business/697637>. (in Thai).
- [5] N. Anutravattanakul. Integrating sustainable tourism with strategic principles in NIDA WISDOM for Change program of the National Institute of Development Administration (NIDA). [Online]. (2561). [Cited October 10, 2018]. Available: <https://www.youtube.com/watch?v=j-Bn2tLhHxA>. (in Thai).
- [6] C. Pimolsompong, "Tourism: Dimension of integrated sciences," *The Journal of Business Administration, Economics and Communication*, vol. 7, no. 1, pp.1-4, 2012 (in Thai).
- [7] S. Korbuar, "The development of a travel itinerary planner under time constraints," M.S. thesis, Department of Information Science in Information Technology, Suranaree University of Technology, Nakhon Ratchasima, 2013 (in Thai).
- [8] N. Kansamut, K. Jaroenwisan, and S. Phuripakdee, "Developing human resources to enhance competitiveness of the MICE industry in Songkhla Province," *The Journal of Rajamangala University of Technology Srivijaya*, vol. 12, no. 1, pp.120-132, 2020 (in Thai).
- [9] B. C. Lee and D. K. Kim, "Relative importance to tourism decision makers of indicators for sustainable rural tourism development in South Korea: Using AHP approach," *The Journal of Tourism*, vol. 10, no. 2, 2009.
- [10] P. Vansteenwegen and W. Souffriau, "Tourist trip planning functionalities: State-of-the-art and future," Berlin, Heidelberg: Springer Berlin Heidelberg, *In International Conference on Web Engineering*, pp.474-485, July. 2010.